

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Σύσταση Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας για τη χάραξη σχεδιασμού και την επίβλεψη εφαρμογής όλων των θεμάτων, που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια και αφορούν την εξωτερική πολιτική, τη στρατηγική άμυνα, τον συντονισμό πληροφοριών και την ασφάλεια των πόρων και πολιτών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Στη σύγχρονη μετανεωτερική εποχή της παγκοσμιοποίησης, παρά τη δημιουργία πλείστων όσων Διεθνών Οργανισμών, την κατοχύρωση του Διεθνούς Δικαίου και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την παρέλευση της σχετικά ειρηνικής εβδομηντάχρονης περιόδου από το 1945, η ασφάλεια των κρατών εξακολουθεί να μην ακολουθεί ασφαλή γραμμική πορεία. Μετά την 9/11 απρόβλεπτοι και προβλεπτοί παράγοντες στο εσωτερικό, στο διακρατικό και το διεθνές περιβάλλον κάθε χώρας δημιουργούν πολυπλοκότητα και αίσθημα ανασφάλειας.

Ακριβώς εξαιτίας αυτού του πολύπλοκου και πολυεπίπεδου διεθνούς σκηνικού αναδύεται το χρέος της πολιτείας κάθε κράτους να μελετά, να εξετάζει, να θέτει προτεραιότητες, να αξιολογεί, να αναστοχάζεται και να αναπροσαρμόζει την πολιτική της ενόψει των διεθνών, διακρατικών ή εσωτερικών προκλήσεων σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Οι πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις της τελευταίας δεκαετίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στη Μέση Ανατολή έχουν φέρει την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της χώρας μας στο προσκήνιο της διεθνούς διπλωματίας, καθώς οι πόλεμοι, οι απώλειες ζωών, οι μετακινήσεις πληθυσμών και η γενικευμένη ανασφάλεια για την τύχη των πετρελαϊκών κέντρων και των λοιπών χερσαίων και υποθαλάσσιων πλουτοπαραγωγικών περιοχών συνθέτουν τοπίο αναστάτωσης και ανασφάλειας για ολόκληρο τον κόσμο.

Σε αυτό το περιβάλλον, η Ελλάδα έχει εμπλακεί μέχρι τώρα κυρίως λόγω των προσφυγικών ροών και της διαχείρισης των προσφύγων, που διασχίζουν τα σύνορα προς την Ευρώπη από την Τουρκία, καθώς η γεωπολιτική και γεωγραφική θέση της Ελλάδας λειτουργεί ως φυσικό και πολιτικό σύνορο της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ασία, την Τουρκία και την Μέση Ανατολή.

Παρουσιάζεται, λοιπόν, για την Ελλάδα η αδήριτη ανάγκη για μία νέα προσέγγιση εθνικού συντονισμού με έμπρακτο σχεδιασμό εφικτών και εφαρμόσιμων πράξεων, ώστε η χώρα να είναι προετοιμασμένη για κάθε σοβαρό βήμα και για κάθε ενδεχόμενο. Άλλωστε, πολλές δυτικές χώρες έχουν υιοθετήσει εδώ και χρόνια και υπό διάφορες μορφές την θέσπιση ενός Συμβουλίου για την Εθνική Ασφάλειά τους. Σε αυτό ανταποκρίνεται η δημιουργία του «Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας» (Σ.Ε.Α.) όπου θα εδράζεται σε προϋποθέσεις νηφαλιότητας, αίσθησης και γνώσης του διεθνούς δικαίου, της στρατηγικής και της διπλωματίας, ώστε να γνωμοδοτεί επί των εθνικών θεμάτων από τη συντριπτική πλειοψηφία των δημοκρατικών κομμάτων και να αποφεύγεται η περιστασιακή αντιμετώπιση των προκλήσεων.

Πρόκειται για όργανο, το οποίο θα εκφράζει μία πολιτική δομή που επιτρέπει ένα κοινό τόπο και αδιαίρετο τρό-

πο σκέψης και συνεργασίας σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας. Θα υπάγεται σε τακτικό κοινοβουλευτικό έλεγχο και ενημέρωσης του Εθνικού Κοινοβουλίου υπό την έννοια της απόδοσης λόγου προς το λαό.

Η θεσμοθέτηση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας (Σ.Ε.Α.) θα συνεπικουρεί την εκάστοτε κυβέρνηση στην λήψη κρίσιμων αποφάσεων με γνωμοδοτικές αρμοδιότητες για την διαμόρφωση της πολιτικής της χώρας σε θέματα, που σχετίζονται με την εξωτερική πολιτική, τη στρατηγική άμυνα, τον συντονισμό πληροφοριών, την ασφάλεια των πολιτών του και των ζωτικών του πόρων.

Έργο της Σ.Ε.Α. είναι η συνδιαμόρφωση σε ανώτατο επίπεδο ενός συγκεκριμένου αλλά και συνεχώς επικαιροποιούμενου Σχεδιασμού Εθνικής Ασφαλείας, με θεσμικά κείμενα, ώστε να αποσαφηνίζονται οι εθνικοί στόχοι. Με αυτό τον τρόπο, το Υπουργείο Άμυνας και οι Ένοπλες Δυνάμεις, το Υπουργείο Εξωτερικών και οι Έλληνες Διπλωμάτες και όλοι οι αρμόδιοι φορείς θα αποκτούν σαφή εικόνα των στόχων του κράτους, θα κινούνται επί τη βάση ενός καλά σχεδιασμένου «οδικού χάρτη» με γνώμονα το εθνικό συμφέρον.

Βασική αρμοδιότητα του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας αποτελεί η επίβλεψη εφαρμογής όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια της χώρας και αφορούν την εξωτερική πολιτική, τη στρατηγική άμυνα, τον συντονισμό πληροφοριών και την ασφάλεια των πολιτών και των πόρων. Πιο συγκεκριμένα, στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας εντάσσονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Θέματα διπλωματικής και αμυντικής αντιμετώπισης απειλών κατά της χώρας, και μέτρων και διαδικασιών για την αποτροπή, ανίχνευση και απάντηση στους συναρτώμενους κινδύνους.
- Θέματα ανάπτυξης και βελτίωσης της συνεργασίας των αρμόδιων για την ασφάλεια της χώρας φορέων.
- Θέματα σχετικά με την ποιοτική αναβάθμιση, στελέχωση και λειτουργικότητα των φορέων αυτών.
- Θέματα σχετικά με το συντονισμό των πληροφοριών.
- Θέματα σχετικά με την ασφάλεια των πολιτών και των ζωτικών, για τη χώρα, πόρων.
- Μειζονα θέματα εσωτερικής τάξης.

Με τη θέσπιση και τη συνεπή οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας (Σ.Ε.Α.) διαχέεται το μήνυμα όχι μόνο στο εξωτερικό, αλλά και στους πολίτες της χώρας μας, ότι υπάρχει η δυνατότητα να χειριστούμε το μέλλον της λαμβάνοντας υπόψη τις δυνάμεις στο εσωτερικό και τις συνθήκες στο εξωτερικό της.

Βασική ενοποιός προϋπόθεση αποτελεί η δεδηλωμένη βούληση των κομμάτων να χαράξουν από κοινού τις βασικές γραμμές για την εξωτερική πολιτική και την ασφάλεια της Ελλάδας. Η διαμορφωθείσα κατάσταση με τις προκλήσεις δεν αμβλύνεται με θυμικές αντιδράσεις ή διακομματικές αντιπαλότητες. Άλλωστε, σκοπός της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής αποτελεί η ειρηνική πρόσδος και η αποφυγή αναταράξεων που θα μπορούσαν να την ανακόψουν. Για αυτό η κίνηση προς αυτή την κατεύθυνση προϋποθέτουν συνεννόηση και συναίνεση δίχως αντιπαλότητες φορέων, προσώπων και κομμάτων.

Ως προς τη σύνθεση των συμμετεχόντων στο Σ.Ε.Α., ορίζεται ότι αυτό θα υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, ο οποίος θα το συγκαλεί, θα το συντονίζει και

θα προεδρεύει στις συνεδριάσεις του.

Σε αυτό θα συμμετέχουν μόνιμα:

α) οι πρώην Πρωθυπουργοί,
β) οι Αρχηγοί των κομμάτων της Βουλής,
γ) ο Υπουργός Εξωτερικών,
δ) ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας,
ε) ο Υπουργός Εσωτερικών,
στ) ο Υπουργός Οικονομικών,
ζ) ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη,
η) ο Υπουργός αρμόδιος για θέματα Ενέργειας και
θ) ένας Υπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ αρμόδιος
με ειδική αρμοδιότητα για το Συμβούλιο Εθνικής Ασφα-
λείας καθώς και

ι) οι Μόνιμοι Υφυπουργοί Εξωτερικών και Άμυνας,

ια) Μόνιμα θα συμμετέχουν και ο Α/ΓΕΕΘΑ, ο Γ.Γ. του
Υπουργείου Εξωτερικών, ο Γ.Γ. του Υπουργείου Οικονο-
μικών και ο Διοικητής της Ε.Υ.Π.,

ιβ) κατά περίπτωση θα προσκαλούνται και άλλοι Υ-
πουργοί κατά την κρίση των μόνιμων μελών του Σ.Ε.Α..

Για λόγους οργάνωσης και συνέχειας, τον φορέα αυτό
θα πλαισιώνει μια Επιτροπή Εποπτείας που θα έχει την ε-
πίβλεψη της εκτέλεσης των αποφάσεών του με επικεφα-
λής είτε τους δύο μόνιμους Υφυπουργούς είτε ένα Υ-
πουργό παρά τω Πρωθυπουργώ, διορισμένο για αυτό το
αντικείμενο και μια Γραμματεία που θα τηρεί τα πρακτικά
των συνεδριάσεών του.

Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας συνέρχεται υποχρε-
ωτικά, τουλάχιστον, τρεις (3) φορές ετησίως και επιπλέ-
ον φορές, εφόσον κριθεί αναγκαία η σύγκλησή του ή το
επιβάλλουν οι περιστάσεις και έχει ως έργο τον ετήσιο
προγραμματισμό και απολογισμό των δράσεων, συντάσ-
σοντας ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού Πλάνου Δρά-
σης και Απολογισμού Δράσης, η οποία διαβιβάζεται
στον Πρωθυπουργό.

Ο ετήσιος τακτικός προϋπολογισμός δεν θα επιβαρύν-
νεται, καθώς όλοι οι συμμετέχοντες θα είναι εν ενεργεία
ή μη, πολιτικοί, καθώς και κρατικοί λειτουργοί.

Αθήνα, 6 Δεκεμβρίου 2016

Σταύρος Θεοδωράκης
Σπύρος Λυκούδης
Σπύρος Δανέλλης
Γεώργιος Αμυράς
Γρηγόρης Ψαριανός
Γεώργιος Μαυρωτάς
Ιλχάν Αχμέτ
Κωνσταντίνος Μπαργιώτας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

**Σύσταση Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας για τη χά-
ραξη σχεδιασμού και την επίβλεψη εφαρμογής όλων
των θεμάτων, που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια
και αφορούν την εξωτερική πολιτική, τη στρατηγική ά-
μυνα, το συντονισμό πληροφοριών και την ασφάλεια
των πολιτών και των πόρων**

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 1

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Συστήνεται Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας (Σ.Ε.Α.), με
αμιγώς γνωμοδοτική αρμοδιότητα, για τη συνεπικουρία
της εκάστοτε Κυβέρνησης σε θέματα εθνικής ασφάλει-
ας.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας

1. Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας συμβουλεύει και
συνεπικουρεί την εκάστοτε Κυβέρνηση στη λήψη κρίσι-
μων αποφάσεών της, αναφορικά με την αντιμετώπιση α-
πειλών, που αφορούν στην ασφάλεια της Χώρας.

2. Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας έχει ως βασική
αρμοδιότητα την παροχή γνώμης για τη διαμόρφωση και
χάραξη, σε ανώτατο επίπεδο, ενός συγκεκριμένου και
συνεχώς επικαιροποιούμενου Σχεδιασμού Εθνικής Α-
σφάλειας. Προς το σκοπό αυτόν το Σ.Ε.Α. προτείνει
στην Κυβέρνηση κείμενα, που θα προσδιορίζουν και θα
ιεραρχούν τις εθνικές απειλές, τους συναρτώμενους κιν-
δύνους και θα καθορίζουν τους εθνικούς στόχους.

3. Στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Εθνικής Ασφα-
λείας περιλαμβάνεται η παρακολούθηση εφαρμογής των
πολιτικών, που σχετίζονται με την ασφάλεια της χώρας
και αφορούν στην εξωτερική πολιτική, τη στρατηγική ά-
μυνα, το συντονισμό πληροφοριών και την ασφάλεια
των πολιτών και των πόρων.

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Σ.Ε.Α. καταλαμβάνει
ιδίως τους τομείς:

α) της διπλωματικής και αμυντικής αντιμετώπισης α-
πειλών κατά της χώρας,
β) της ανάπτυξης και βελτίωσης της συνεργασίας των
συναρμόδιων για την ασφάλεια της χώρας φορέων,
γ) της ποιοτικής αναβάθμισης, στελέχωσης και λει-
τουργικότητας των φορέων της περίπτωσης β´,

- δ) του συντονισμού των πληροφοριών,
- ε) της ασφάλειας των πολιτών και των ζωτικών πόρων για την ασφάλεια της χώρας.

Άρθρο 3 **Σύνθεση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας**

1. Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, ο οποίος το συγκαλεί, συντονίζει τη δράση του και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του.
2. Στο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας μετέχουν:
  - α) οι πρώην Πρωθυπουργοί,
  - β) οι Αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων, που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
  - γ) ο Υπουργός Εξωτερικών,
  - δ) ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας,
  - ε) ο Υπουργός Εσωτερικών,
  - στ) ο Υπουργός Οικονομικών,
  - ζ) ο Υπουργός αρμόδιος για θέματα Ενέργειας,
  - η) ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη,
  - θ) ο Υπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ, με ειδική αρμοδιότητα για το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, καθώς και
    - ι) οι Μόνιμοι Υφυπουργοί Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας,
    - ια) ο Α/ΓΕΕΘΑ,
    - ιβ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών,
    - ιγ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών,
    - ιδ) ο Διοικητής της Ε.Υ.Π..
3. Με απόφαση των μελών του μπορεί να καλούνται να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Σ.Ε.Α. και άλλοι Υπουργοί ή κρατικοί αξιωματούχοι.

Άρθρο 4 **Λειτουργία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας**

1. Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας συνέρχεται υποχρεωτικά τουλάχιστον τρεις (3) φορές ετησίως και επιπλέον όποτε κριθεί αναγκαία η σύγκλησή του με απόφαση του Πρωθυπουργού.
2. Η πρώτη συνεδρίαση κάθε έτους έχει ως αντικείμενο τον προγραμματισμό και απολογισμό των δράσεων και τη σύνταξη ετήσιας Έκθεσης Προγραμματισμού Σχεδίου Δράσης του τρέχοντος έτους και Απολογισμού Δράσης του περασμένου έτους.

Άρθρο 5 **Επιτροπή Εποπτείας του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας**

Στο ΣΕΑ συστήνεται Επιτροπή Εποπτείας, η οποία επιβλέπει την εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας από τους αρμόδιους φορείς και υποβάλλει εκθέσεις στον Πρωθυπουργό.

Η Επιτροπή Εποπτείας συγκροτείται από τον Υπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ, με ειδική αρμοδιότητα για το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το συντονισμό της δράσης της, και από τους Μόνιμους Υφυπουργούς Εξωτερικών και Άμυνας, τον Α/ΓΕΕΘΑ, τους Γενικούς Γραμματείς του Υπουργείου Εξωτε-

ρικών και του Υπουργείου Οικονομικών και τον Διοικητή της Ε.Υ.Π..

Άρθρο 6 **Γραμματεία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας**

Στο Σ.Ε.Α. συστήνεται Γραμματεία με αρμοδιότητα την τήρηση πρακτικών των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και την υποβολή των κειμένων τους στον Υπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών ορίζονται ως Μέλη της Γραμματείας δύο υπάλληλοι του Διπλωματικού Κλάδου και δύο Αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων με ειδική διαβάθμιση.

Άρθρο 7 **Μεταβατικές διατάξεις**

Μέχρι τον ορισμό Μόνιμων Υφυπουργών Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας μετά από σχετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και των κομμάτων της Βουλής, τις θέσεις αυτές στο Σ.Ε.Α. και στην Επιτροπή Εποπτείας του Σ.Ε.Α. καταλαμβάνουν οι εκάστοτε αντίστοιχοι Υφυπουργοί Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας.

Αθήνα, 6 Δεκεμβρίου 2016

Σταύρος Θεοδωράκης
Σπύρος Λυκούδης
Σπύρος Δανέλλης
Γεώργιος Αμυράς
Γρηγόρης Ψαριανός
Γεώργιος Μαυρωτάς
Ιλχάν Αχμέτ
Κωνσταντίνος Μπαργιώτας